

TEKIJÄNOIKEUDEN TIEDOTUS- JA VALVONTAKESKUS RY

VUOSIKERTOMUS 1.1.2018–31.12.2018

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry (TTVK) on voittoa tavoittelematon rekisteröity yhdistys. TTVK:n tehtävänä on tukea jäsenorganisaatioidensa edustamien oikeudenhaltijoiden tekijänoikeuksien valvontaa puuttumalla aktiivisesti piratismiin sekä ehkäisevin keinoin että tekijänoikeuslain täytäntöönpanolla. Lisäksi TTVK tiedottaa ajankohtaisista tekijänoikeuteen ja piratismiin liittyvistä tapauksista, tarjoaa tekijänoikeudellista koulutusta ja neuvontaa sekä tuottaa aiheeseen liittyvää materiaalia.

Vuonna 2018 TTVK edusti laaja-alaisesti yhteensä 15 suomalaisen luovan alan yhdistyksen ja yrityksen oikeudenhaltijoita Suomessa. Lisäksi yhteistyötä jatkettiin Motion Pictures Associationin (MPA) kanssa.

TTVK:n toiminnan kulut katettiin jäsenmaksuilla, joista osa kanavoidaan perinteisesti hyvitysvaroista. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi TTVK:lle erityisavustuksen lapsille ja nuorille kohdistettujen tekijänoikeudellisten kasvatushankkeiden toteuttamiseksi.

TTVK puuttui vuoden 2018 aikana toimintastrategiansa mukaisesti piratismiin ehkäisevällä valvonnalla ja täytäntöönpanolla sekä osallistumalla aihetta koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Vuosille 2017-2019 päivitetyn toimintastrategian mukaan TTVK:n toiminnan ytimessä on neljä eri osa-aluetta: valvonta, koulutus, tekijänoikeuskasvatus ja viestintä sekä yhteiskunnallinen keskustelu.

Tekijänoikeuksien valvonta

TTVK:n tekemillä alasottoilmoituksilla vuoden 2018 aikana YouTube -palvelusta poistettiin 3 576 videota. Valtaosa poistoista oli kotimaisia av-sisältöjä mutta myös äänitemusiikkia sekä äänikirjoja. Youtuben lisäksi sekalaisia poistopyyntöjä ja valvontakirjeitä lähetettiin 204 kappaletta lähes kaikkien TTVK:n jäsenten nimissä.

Tietoverkoissa tehtävät oikeudenloukkaukset ovat monimutkaistuneet ja ammattimaistuneet, ja niiden tutkintaan menee enemmän aikaa. Lisäksi toukokuussa 2018 voimaan tulleen tietosuoja-asetuksen tuomat

muutokset ns. Whois-tiedoissa ovat vaikeuttaneet huomattavasti niin tekijänoikeudenloukkauksiin kuin muihinkin väärinkäytöksiin puuttumista.

The Pirate Bay -palvelun väliaikaiseen keskeyttämismääräykseen liittyvää pääasiakannetta käsiteltiin yhden vastaajan osalta keväällä. Helsingin kärjäoikeus vahvisti kesäkuussa antamallaan tuomiolla vastaajan loukanneen kantajien tekijänoikeutta noin neljän vuoden ajan. Näin ollen tänä aikana annetut keskeyttämismääräykset olivat tarpeellisia ja perusteltuja, ja kanne oli nostettu oikeaa henkilöä vastaan marraskuussa 2011. Tuomioistuimien kuitenkin totesi, ettei kantajilla ollut esittää näyttöä vastaajan roolista palvelussa viime vuosilta ja näin ollen kieltomääräysvaatimus hylättiin. Kantajat olivat luopuneet hyvitysvaatimuksestaan jo ennen oikeudenkäyntiä, joten aiemmin annettu yksipuolinen tuomio kumottiin tältä osin. Vastaaja veloitettiin maksamaan kantajille kanteen nostosta marraskuussa 2011 aiheutuneet kulut, mitkä hän oli myöntänyt määrältään oikeiksi. Asian käsittely jatkuu hovioikeudessa.

TTVK haki markkinaoikeudelta estomääräystä sisältöjä luvatta tarjoavia Rarbg ja Yify-torrent -palveluja vastaan. [Markkinaoikeus antoi päätöksensä kesäkuussa 2018](#). Päätöksen mukaan seitsemän teleoperaattorin oli estettävä asiakkaidensa pääsy sivustoille. Estomääräyksen kohteina olevat Rarbg ja Yify-torrent ovat kummatkin suomalaisten suosimia piraattipalveluita, joilta haetaan erityisesti elokuvia ja TV-sarjoja. Näytön mukaan sivustoilla vierailtiin Suomesta käsin keskimäärin yli 520 000 kertaa kuukaudessa.

Keväällä TTVK selvitti Kodi-multimediasoittimien markkinatilannetta Suomessa. [Alkusyksystä julkaistulla tiedotteella](#) varoitettiin kuluttajia laitteiden käyttöön liittyvistä riskeistä. Samoin elektroniikkakauppiaita informoitiin laitteisiin liittyvästä EU-tuomioistuimen linjauksesta: tuomioistuimien on vahvistanut laittomaan sisältöön vievillä lisäosilla esiasennettujen multimediasoittimien myymisen olevan teosten välittämistä yleisölle, mikä edellyttää lupaa oikeudenhaltijoilta. TTVK pitää kuluttajien informoinnin lisäksi tärkeänä, että laillisissa kauppapaikoissa ei myydä ja markkinoida laitteita, joiden käyttäminen voi saattaa kuluttajan tekijänoikeudelliseen korvausvastuuseen.

Lisäksi TTVK jatkoi mm. fyysisen piratismien valvontaa, luvattomien SM-liigan kisastudioiden tarkastuksia sekä taidemyyntipaikkojen määrän kartoittamista jälleenmyyntikorvausten seuraamista varten.

Tekijänoikeudellinen tiedotus ja koulutus

TTVK:n tekijänoikeuteen ja täytäntöönpanoon erikoistuneet lakimiehet antoivat koko vuoden ajan maksutonta neuvontaa puhelimitse ja sähköpostitse. TTVK:n henkilöstö kävi myös luennoimassa tekijänoikeuksista sekä piratismista eri kohderyhmille valtakunnallisesti yhteensä 14:ssä tilaisuudessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemana TTVK teki luovaa työtä ja tekijänoikeutta käsitteleviä kouluvierailuja vuoden aikana yhteensä 44:ssä peruskoulussa, lukiossa ja ammattikoulussa ympäri Suomen. Vierailut toteutettiin yhdessä luovan alan edustajien kanssa ja niillä tavoitettiin lähes 5 600 koululaista.

TTVK osallistui tammikuussa 2018 vakiintuneeseen tapaan Educa-messuille, joilla markkinoitiin TTVK:n oppimateriaaleja ja kouluvierailuita. Tekijänoikeustietoisuutta levitettiin myös tekijänoikeuskysymyksiin keskittyvällä Älypää-visalla.

Huhtikuussa vietettävän Tekijänoikeuspäivän kunniaksi TTVK järjesti yhteistyössä Tekijänoikeusakatemian kanssa leffaetukampanjan, jossa etukupongilla pääsi kaksi yhden hinnalla leffanäytöksiin Tekijänoikeuspäivänä. Kampanjassa mukana olevissa teattereissa esitettiin myös kahdeksan päivän ajan tekijänoikeudellista piirrosvideota. Tekijänoikeuspäivän kampanjoihin kuului myös alakoululaisille suunnattu leffakiertue, jossa 12:n kaupungin 5-6. luokkalaiset kutsuttiin elokuvateatteriin katsomaan kotimainen elokuva sekä kuulemaan tietoisuutta tekijänoikeudesta. Elokuvakiertueella tavoitettiin viikon aikana lähes 3 000 oppilasta.

Alkuvuodesta toteutettiin TTVK:n nettisivujen uudistamisprojekti, jonka yhteydessä vanha antipiracy.fi -osoite vaihtui muotoon ttvk.fi. Myös TTVK:n logo uudistettiin. Uudet nettisivut ja uusi ilme julkaistiin Antipiratismipäivän seminaarissa 29.5.2018. Syksyllä aloitettiin myös TTVK:n ylläpitämän [LaillisetPalvelut.fi](https://laillisetpalvelut.fi) -sivuston uudistaminen.

Touko-kesäkuun vaihteessa 2018 teetätettiin perinteinen Tekijänoikeusbarometri, jolla selvitetään asenteita tekijänoikeutta ja piratismia kohtaan sekä sisältöjen käyttöä. Vuoden 2018 barometristä ilmeni, että laillisten sisältöpalveluiden käytön yleistyessä piratismille on yhä vähemmän ymmärrystä.

Syksyllä työstiin kolmatta osaa TTVK:n yhteistyössä Tussitaikureiden kanssa toteuttamasta piirrosvideoiden sarjasta. Video ["Mitä on piratismi?"](#) julkaistiin Mediataitoviikolla helmikuussa 2019.

Yhteiskunnallinen keskustelu

TTVK:lla seurattiin vuoden 2018 aikana aktiivisesti täytäntöönpanoa koskevia EU-hankkeita sekä EU-tuomioistuimen tuomioita ja tiedotettiin niistä. EU-hankkeita koskevia lausuntoja annettiin TTVK:lta vuoden aikana neljä.

TTVK:lta seurattiin vuoden aikana myös hanketta direktiiviksi tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla (DSM-direktiivi). Erityisesti artikla 17:llä on suuri vaikutus myös täytäntöönpanon näkökulmasta, koska valtaosa tuhansista alasotoista kohdistuu tällä hetkellä Youtube-palveluun.

TTVK koordinoi alkuvuodesta Suomesta allekirjoittajia komissiolle maaliskuussa 2018 toimitettuun vetoomuskirjeeseen, jolla pyrittiin vaikuttamaan siihen, että riittävä määrä internet-sivujen ylläpitäjien yhteys- ja tunnistamistietoja olisi tietosuoja-asetuksesta huolimatta jatkossakin saatavissa julkisista ns. Whois-rekistereistä. Näiden tietojen saatavuus on olennaista kaikenlaisten väärinkäytösten tutkimiseksi ja ehkäisemiseksi internet-ympäristössä. Kansainvälisen vetoomuksen allekirjoittajat edustivat tekijänoikeuden haltijoiden lisäksi laajasti myös muita intressitahoja, kuten esimerkiksi teollisoikeuksia, lääketeollisuutta ja lastensuojelua.

Vaikka yli 170:ntä valtiota edustava komitea ohjeisti Whois-rekisteriä hallinnoivaa tahoa ICANNia huolehtimaan siitä, että jatkossakin riittävä määrä tietoja on saatavilla erilaisten oikeudellisten intressien valvomiseksi, päätti ICANN toukokuussa 2018 väliaikaisratkaisusta, jossa ei huomioitu tätä vetoomusta. Ratkaisun mukaan tietosuoja-asetuksen vaatimuksia huomattavasti suurempi joukko tietoja poistettiin tai piilotettiin saatavilta. Tiedossa ei ole, kuinka pitkään väliaikaisratkaisu on voimassa.